

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ КОРПОРАТИВНОГО ТИПУ

Шура Н.О.

к.е.н., доцент

Турило А.А.

к.е.н., доцент

Криворізький національний університет

Існуючий на сьогодні набір інтегральних оцінок економічного потенціалу підприємств дозволяє зробити висновок, що переважна більшість таких оцінок здійснюється з використанням мультиплікативних моделей та степеневих функцій.

Такі методика мають як переваги, так і недоліки. Перевагами оцінки економічного потенціалу підприємств з використанням мультиплікативних моделей вважаються їх зручність, простота та можливість оцінки всіма групами стейкхолдерів через використання в методиках показників, що можуть бути розраховані на основі інформації з офіційних джерел оприлюднення. В той же час результати, отримані за допомогою таких методик, вважаються менш точними порівняно з більш складними методиками.

Крім того, загальним недоліком багатьох існуючих на сьогодні методик можемо вважати їх узагальнений підхід до оцінки економічного потенціалу будь-яких підприємств незалежно від їх галузевої належності та організаційно-правової форми господарювання. Хоча не слід нівелювати тим фактом, що поодинокі випадки врахування галузевої належності при оцінці економічного потенціалу все ж таки мають місце.

У відповідності з цим вважаємо, що вказані недоліки існуючих методик можна нівелювати шляхом урахування при оцінці інтегрального рівня потенціалу не тільки галузевих особливостей діяльності підприємств (як пропонується цілою низкою науковцями [1-6]), але і внутрішньогалузевою кластеризацією таких підприємств.

Зауважимо, що метод кластеризації в останні роки досить ефективно застосовується у багатьох наукових дослідженнях. Зокрема, використання кластерів є досить ефективним у ході групувань підприємств та формування бажаного складу вибірки.

Звертаючись до особливостей формування різних методик інтегра-

льної оцінки економічного потенціалу, відмічаємо, що основою побудови таких методик у більшості випадків є розрахункові значення показників, включених до складу оцінки, а також різного роду вагових коефіцієнтів, еталонних значень, експертних оцінок тощо із застосуванням математичних методів та економіко-математичного моделювання.

У випадку застосування нами методу кластеризації в напряму формування методики оцінки економічного потенціалу підприємств корпоративного типу, на нашу думку, формується базове підґрунтя для визначення належності кожного конкретного оцінюваного показника складових потенціалів до заздалегідь обґрунтованого відповідного рівня, а вже в подальшому – його зважування та включення у процедуру інтегральної оцінки. Таким чином, на відміну від відомих сьогодні методик, відбувається подвійне зважування розрахункових коефіцієнтів, що вносить більшу точність у формування інтегрального показника оцінки економічного потенціалу.

Список використаних джерел

1. Производственно-экономический потенциал и деловая активность субъектов предпринимательской деятельности : монография / А. Н. Асаул, М. П. Войнаренко, С. Я. Князев, Т.Г. Рзаева [та ін.] ; за ред. А. Н. Асаула. – СПб. : АНО ИПЭВ, 2011. – 321 с.
2. Одинцова Г.С., Селезнева Г.А. Некоторые аспекты структуризации потенциала предприятия // Экономика розвитку. – 2005. – №2. – с. 74-75.
3. Олексюк О. І. Управління потенціалом акціонерних товариств (на матеріалах підприємств цементної промисловості України) : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня. – К., 2001. – 22 с.
4. Черников Д.А. Эффективность использования производственного потенциала и конечные народнохозяйственные результаты. / Д.А. Черников // Экономические науки. – 1981. - №10. – С.88-96.
5. Свободин В.Н. Производственный потенциал сельскохозяйственного предприятия и оценка эффективности его использования / В.Н. Свободин // Вестник статистики. – 1984. - №10. – С.5-11.
6. Балацкий О.Ф. Экономический потенциал административных и производственных систем: Монография. – Сумы: Университетская книга, 2006. – 972 с.